

ԱԶԳԱՀԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Հ. Դեմքուն Ալիսան. — Անսահման ցաւով իմացանք Հ. Դեմքուն Ալիսանի մահը։ Անընդհատական ու բազմարդիւն աշխատութեան, աղնիւ ու փայլուն գործունէութեան արտասուր կենաք մըն է որ կը շիջանի։ Հայ աղջը կը կորսնցնէ գեղեցկապոյն հոգիներէն մըն զոր արտադրած է։

Ալձինդ Լիլի Մը. — Արտասահմանի թերթերը ծանուցինթէ Մանկաթիր մեծանարաւաս վաճառականներէն մին, պ. Մ. Թոքաթեան, որոշած է 20000 անդիւհական սոկի կտակի։ Անդիւհ կամ Գերմանիոյ մէջ հայկական քուլժ մը հաստատելու համար։ Այս սիրուն լուրը անձիգ է գդապարար։ Մեր քաղած սոոյզ ազրիւրէ տեղեկութեանց համամատ, ահա ինչ է եղելութիւնը։ Մանէս Մըրի «Օռընս Քոյէճ»ին հոգաբարձութիւնը գիմած է պ. Թոքաթեանին, խնդրելով որ նույն իրաւութիւն մը ընէ այդ անդիւհական բարձր քուլժին։ պ. Թոքաթեան խոստացած է 2000 սոկի նույնիւր, պայմանով որ այդ քուլժը երկու հայ որբ յանձն առնէ սնուցանել եւ կրթել։ Հոգաբարձութիւնը, մտածելով որ այդ զումարին տարեկան տուկոս բաւական իսկ չէ այդ երկու հայ աշակերտներուն ծախքերը զնաբերու, վակ անցած է պ. Թոքաթեանին նույնաւութենչն ։

Ա. ԲԵՑԲԵՇԻՍ. — Յառաջիկայ յունուարէն սկսեալ Գահիրէի մէջ պիտի հրատարակուի ի սմասթերթ մը, «Արտեմիս» անունով, զիսաւորապէ կնօշական ինդիրներու նույնիրուած, անօրէնութեամբ Օր. Մարի Պէլլը բանի, որ ծանօթ է եւ յարգանքի արժանի՝ ազգային դործունէութեան մէջ իր անձնուէր մասնակցութեամբը եւ գրական ջանքերով։ Կը յուսանք որ մեր հասարակութիւնը պիտի խրախուսէ Օր. Պէլլէրանի համակրելի ձեռնարկը։

Տարեկան բաժն նորդադինէ, ներկայութէ համար՝ 40 դուրուց, արտասահմանի համար՝ 12 ֆրանք։

Հասցէ. Mlle Marie Beylierian

Poste restante

(Egypte)

Պ. ԱՐՄԵՆՆԵԱՆՆԻ ԵՐԿՐՈՍԹԸ. — պ. Արմեննեանն, որ սակեցի 9—10 տարի առաջ թիվիսի թաւորնին մէջ շարք մը ներկայացանց մասնակցելէ յետոյ, երկու տարիէ ի վեր բոլ Մուսէի եւ Լոժիէի կատակերտէր իր արտեստը կատարելագործելու համար, կրասիրուած ըլլալով թիվիսի Հայոց թատրոնական մասնախութէն եւ գերասանական ընկերութենէն՝ մասնակցել այս եղանակին ներկայացումներուն, իր բարեկամներէն ոմանք թատրոնական եւ երաժշտական երեկոյիթ մը կազմակերպած են որպէսզի իր մենակումն առաջ Բարիզի հայ զալթականութիւնը առիթ ունենայ տեսնել զինքը իր գերերէն մէկուն մէջ։

Երեկոյթին յայտագիրը կը պարունակէ Ֆրանսական Ֆորէի «Անապործ»ը, զոր պիտի ներկայացնեն պ. պ. Սլամնեան, Պուայէի, Մունկլէ եւ Օր. Լը լիս, Քուրթիլինի «Պարոն Պատէն»ը, զոր պիտի խաղան պ. պ. Քուվիէր, Պրիւն եւ Ժիւլիէն, ու բանաստեղծութեանց ու մենախոսութեանց արտասանութիւններ զոր պիտի կատարեն պ. պ. Բոլ Մուսէ, Լոժիէ եւ Օր. Տելկիր՝ Պոմէտի թրանսէդէն, պ. Լոֆ Անթուանի թատրոնէն, Բոլ Վերիք, Տամել եւ Արմեննեան, Օր. Ֆօրթ եւ Օր. Վերիք պիտի երգեն եւ պ. Ստեփան Էլմաս, ծանօթ հայ զալնականը, մէկ քանի կտոր պիտի նուագէ։

Այս Երեկոյթը տեղի պիտի ունենայ գեկա։ Ծի իրիկունը. Մալլը ըստանի մէջ, 17 սիւ Բիկալ։

Վ. ՎԱԿ. — Մոսկուայի հայ ուսանողութիւնը հրատարակած է, պ. վ. Փափազեանի խմբագրութեամբ, գրական հաւաքածոյ մը, Վ. ՎԱԿ անունով, նույնիրուած Գրիգոր Զանշեանի յիշտառակին։ Այդ հրատարակութիւնը, որուն վաճառաման արդիւնքին 2/3 մասը պիտի յատկացուի հայ որբերուն, ունի հետեւեալ բովանդակութիւնը։

Ա. մաս. — Հ. Դ. Ալիշան, նամակ մը (Փափամիմէլէ), — Յ. Յավիննէնէսան, Մենք զնում էինք (բանաստեղծութիւն)։ — Ա. Խասակիեան, Սիրոյ երզը (արք, բանաստ.)։ — Ա. Մատուրեան, Բանաստեղծութիւններ, — Վ. Փափաման, Աւելեաց երկրում, — Ա. Խասակիեան, Սիր մեր սիրաց (բանաստ.)։ Յ. թումաննեան, Պօտէն ու. Մուլանն (երգիծ պայման)։ — Գ. Բանինզաղեան, Բարեկարաններ, — Ա. Մատուրեան Կալանասորի օրագրից (բան.), — Ա. Հափումեան, Ընդառանուղ հեկիկանքներ, — Ս. Սատուրեան Կալանասորի օրագրից (բան.), — Ա. Հափումեան, Ինդառան (ժամանակակից)։ — Լ. Նազարեան, Բնա

կորներ, — Ե. Պոչեանց ; Հինգերորդ զինացիթը, — Յովհաննէս Տէր-Միքարելուն, Անդած զնացած օրերից, — Արշակ Զօպանին, Արտեմի Էջիր, — Գ. Զուրաբ, Երազ, — Բ. Պատկանեան, Փոստկիրն Աւազը, — Մ. Նալբանդյանց, Միհնամակ, — Վ. Փափաղեան, Բժրոտ երգեր :

Բ. մատ, — Հ Աճառեան, Հայոց ծագումը և նախատամական շրջանը, — Վարդգիս Սուրենեանց, Հայ ճարտարագետութեան աելը գեղարուեսար պատմութեան մէջ, — Ե. Շանազիթ, Հայոց վանքերը և նրանց գերեր հայ կեանքում, — Ք. Խամացեան, Զաւարդնոց եղիղեցւոյ պեղումները, — Գ. Խարսիսեան, Հայոց լեզուն և նրա բարբառները, — Լ. Նազարեան, Հայոց սովորութեան իշանակութիւնը և մեռութը, — Մ. Բերբերեան, Մ. Շամազիթ (Քտիլդ), Ի. Վեսելով Կի, Արեւետեան և բովայի ազգեցութիւնը ուսացաւայ զրականութեան վրայ, — Գ. Խանակեան, Մ'եր ստիլիստներն եւ լեզուն, — Ռ. Խանականան, Փոքր-Ասիմին և շինուելիք երկաթուղիները :

ԲՆԹԱԾԱՒԱՐԾՆԵՐ. — Հաճոյքով կ'իմանանք որ պ. Միքրան Թէլեան Պրեսէլի իրաւադի տութեան ազատ Համալսարանէն տոքուրի վկայագիր ստացած է փայլուն քննութիւն մը անցնելով, եւ թէ պ. Հ. Համամետեան Բարդիք ասամիառուժական վարժարանէն վկայագիր, մըցանակ եւ պրնոցէ մետայլ ընդունած է :

ՀԱՅ ԷՇԵՐ

ՈՂԲ

Կողկողադին դիմօք զաղդն իմ աւազեմ, եւ գողկւալ ի սրէս լալով արտասուեմ. Զաղնուականութիւնս զազդիս իմ յիշեմ, Ոչ հանգու բժեալ սրտէս լալով արտասուեմ:

Արդ ո՞ւր են մեր իշխանք եւ ո՞ւր երեւն Նոցա պետութիւնք որք ոչ երեւն, Քանզի թողին զմեղ որբս եւ յոյժ լալազին, Վասն այն ողբալով եւ յարդ արտասուեմ:

Քանզի եղաք ծանակ մերոց ատելեաց, Մալր եւ արհամարհանք մերոց դրացեաց, Ամօթ եւ նախատինք մեր բարեկամաց :

Զգինի յիմարդութեան համայն մեք ալրաք. Զգապուրիբան սիրոյն բնաւ մոռացաք, եւ ոլակալութեամբ զիբեարու մատնեցաք : Փահէիք եւ անպիտանք ազին տիրեցին եւ զար զազնուական զգետնի հարին, եւ այնու զօրէնս մեր աւերեցին :

Տղէտք եւ տմարդիք քահանացացն, Լիրք եւ ամբարտաւանք զկարզս ստացան, եւ բանք առաքելոց աստանօր լցան :

Զոմանս ի բանս մատնեն, զոմանս տուգանեն, Զոմանս բրածեծ ու ոնեն, զոմանս կաշառեն, եւ զոմանս բռնութեամբ հաւատոյ հանեն : Տէրն ասէ՝ յարիցէ ազդ ազդի վերայ. Բայց ազդն մեր յարեան ի միմանց վերայ. Եղրայր զեղրայր մասնէ, զերէցն քահանայն : Համենգամայն բարձաւ ահն աստուածային, Ամօթ եւ պատկառանք երեսաց նոցին, եւ եղեն հաւատը անսանոց սեսին :

Վիճակի վանք,
Զեսարէր, թիւ 136

ՏԱՂ ՍԻՐՈՅՑ

Դիշեր ու ցորեկ ի քո սարտէն Հոռայեմ հառայեմ, Կուկվմ զանունդ յայտնէ, Կ'ամաչեմ կ'ամաչեմ, Ա'յ անօրէն, միս եմ ու ուկոր եմ, Դէմ քար չեմ, գէմ քար չեմ:

Ցալլ չեմ կրնար գոստուկ ապրիւ, Կու կաշչեմ, կու կ'անչեմ, Դիշեր ու ցորեկ քո սէրն արեր Զիս վարամ, զիս վարամ, Ա'յ անօրէն, զեմ քար չեմ, Զեմ զիմանար, չեմ զիմանար, Դիշեր ցորեկ քուն է հատեր Աչերուս, աչերուս, * Բո արեւուզ ականջ արա Բո գերուզ, քո գերուզ

Վիճակի վանք
ասղարտն թիւ 45